

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Закону України
"Про електроенергетику" щодо стимулювання виробництва
електроенергії з альтернативних джерел енергії

(Відомості Верховної Ради (ВВР), 2013, N 51, ст.714)

Верховна Рада України п о с т а н о в л я є:

І. Внести до Закону України "Про електроенергетику" (575/97-ВР) (Відомості Верховної Ради України, 1998 р., N 1, ст. 1 із наступними змінами) такі зміни:

1. У статті 1:

1) абзац тридцять четвертий викласти в такій редакції:

"зелений" тариф - спеціальний тариф, за яким закуповується електрична енергія, вироблена на об'єктах електроенергетики, у тому числі на введених в експлуатацію чергах будівництва електричних станцій (пускових комплексах), з альтернативних джерел енергії (крім доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії - вироблена лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями)";

2) після абзацу тридцять четвертого доповнити двома новими абзацами такого змісту:

"мікрогідроелектростанція - електрична станція, що виробляє електричну енергію за рахунок використання гідроенергії, встановлена потужність якої не перевищує 200 кВт;

мінігідроелектростанція - електрична станція, що виробляє електричну енергію за рахунок використання гідроенергії, встановлена потужність якої становить більше 200 кВт, але не перевищує 1 МВт".

У зв'язку з цим абзаци тридцять п'ятий - сорок п'ятий вважати відповідно абзацами тридцять сьомим - сорок сьомим;

3) абзац тридцять сьомий викласти в такій редакції:

"мала гідроелектростанція - електрична станція, що виробляє електричну енергію за рахунок використання гідроенергії, встановлена потужність якої становить більше 1 МВт, але не перевищує 10 МВт";

4) після абзацу тридцять сьомого доповнити чотирма новими абзацами такого змісту:

"вітрова електроустановка - електрична установка, що перетворює кінетичну енергію вітру на електричну енергію;

вітрова електростанція - група вітрових електричних установок або окрема вітрова електроустановка, устаткування і споруди, розташовані на одній території, які функціонально зв'язані між собою і становлять єдиний комплекс, призначений для вироблення електроенергії шляхом перетворення кінетичної енергії вітру в електричну енергію;

черга будівництва електричної станції - група електричних установок або окрема установка, устаткування і споруди, розташовані на одній території, які функціонально зв'язані між собою і становлять єдиний комплекс, призначений для вироблення електроенергії, що відповідно до проектною документації на

будівництво є визначеною частиною об'єкта електроенергетики. Черга будівництва електричної станції може складатися з пускових комплексів;

гарантія походження електричної енергії - документ, виданий органом, уповноваженим Кабінетом Міністрів України, на запит виробника електричної енергії, який підтверджує, що частка або визначена кількість електричної енергії вироблена з альтернативних джерел енергії (крім доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії - лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями)".

У зв'язку з цим абзаци тридцять восьмий - сорок сьомий вважати відповідно абзацами сорок другим - п'ятдесят першим.

2. В абзаці п'ятнадцятому статті 5, абзаці дванадцятому частини першої статті 12 та в абзаці шостому частини восьмої статті 15 слова "малі гідроелектростанції" в усіх відмінках замінити словами "мікро-, міні- та малі гідроелектростанції" у відповідному відмінку.

3. Частини першу - третю статті 15 замінити шістьма частинами такого змісту:

"Купівля всієї електричної енергії, виробленої на електростанціях, потужність чи обсяг відпуску яких перевищують граничні показники (крім випадків, передбачених цим Законом), та весь її оптовий продаж здійснюється на оптовому ринку електричної енергії України. Функціонування інших оптових ринків електричної енергії в Україні забороняється.

Електрична енергія, вироблена на теплоелектроцентралях, що входять до складу енергопостачальників, може бути реалізована ними самостійно для споживання на території здійснення ліцензованої діяльності.

Електрична енергія, вироблена на об'єктах електроенергетики з альтернативних джерел енергії (крім доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії - лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями), може бути реалізована на оптовому ринку електричної енергії України, за договорами зі споживачами або за договорами з енергопостачальниками.

Оптовий ринок електричної енергії України зобов'язаний купувати у суб'єктів господарювання, яким встановлено "зелений" тариф, всю електричну енергію, вироблену на об'єктах електроенергетики з альтернативних джерел енергії (крім доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії - вироблену лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями), за "зеленим" тарифом незалежно від величини встановленої потужності чи обсягів її відпуску. Енергопостачальники зобов'язані купувати електричну енергію, вироблену на об'єктах електроенергетики з альтернативних джерел енергії, у випадках, обсягах та за цінами, визначеними цією статтею.

Електрична енергія, вироблена з енергії сонячного випромінювання об'єктами електроенергетики (генеруючими установками) приватних домогосподарств, величина встановленої потужності яких не перевищує 10 кВт, придбавається енергопостачальниками, що здійснюють постачання електричної енергії за регульованим тарифом на території провадження ліцензійної діяльності, за "зеленим" тарифом в обсязі, що перевищує місячне споживання електроенергії такими приватними домогосподарствами. Виробництво електроенергії з енергії сонячного випромінювання приватними домогосподарствами здійснюється без відповідної ліцензії. Порядок продажу та обліку такої електроенергії, а також розрахунків за неї затверджується національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики.

Для підтвердження походження електричної енергії, виробленої з альтернативних джерел енергії, суб'єкту господарської діяльності - виробнику електричної енергії з альтернативних джерел енергії (крім доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії - виробленої лише мікро-, міні- та малими

гідроелектростанціями) на його запит орган, уповноважений Кабінетом Міністрів України, видає гарантію походження електричної енергії. Порядок видачі, використання та припинення дії гарантії походження електричної енергії для суб'єктів господарської діяльності, що виробляють електричну енергію з альтернативних джерел енергії (крім доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії - виробленої лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями), встановлюється Кабінетом Міністрів України".

У зв'язку з цим частини четверту - восьму вважати відповідно частинами сьомою - одинадцятою.

4. Статтю 17-1 викласти в такій редакції:

"Стаття 17-1. Стимулювання виробництва електроенергії з альтернативних джерел енергії

"Зелений" тариф встановлюється національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, на електричну енергію, вироблену на об'єктах електроенергетики, у тому числі на введених в експлуатацію чергах будівництва електричних станцій (пускових комплексах) з альтернативних джерел енергії (крім доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії - вироблену лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями), за умови виконання вимог щодо місцевої складової, передбачених цим Законом.

"Зелений" тариф встановлюється для кожного суб'єкта господарювання, який виробляє електричну енергію з альтернативних джерел енергії, за кожним видом альтернативної енергії та для кожного об'єкта електроенергетики (або для кожної черги будівництва електростанції (пускового комплексу).

"Зелений" тариф на електричну енергію, вироблену генеруючими установками приватних домогосподарств, встановлюється єдиним.

"Зелений" тариф для суб'єктів господарювання, які виробляють електричну енергію з енергії вітру, встановлюється на рівні роздрібного тарифу для споживачів другого класу напруги на січень 2009 року, помноженого на коефіцієнт "зеленого" тарифу для електроенергії, виробленої з енергії вітру.

"Зелений" тариф для суб'єктів господарювання, які виробляють електричну енергію з біомаси, встановлюється на рівні роздрібного тарифу для споживачів другого класу напруги на січень 2009 року, помноженого на коефіцієнт "зеленого" тарифу для електроенергії, виробленої з біомаси. У цьому Законі біомасою є невикопна біологічно відновлювана речовина органічного походження у вигляді відходів лісового та сільського господарства (рослинництва і тваринництва), рибного господарства та технологічно пов'язаних з ними галузей промисловості, що зазнає біологічного розкладу, а також складова промислових або побутових відходів, що здатна до біологічного розкладу.

"Зелений" тариф для суб'єктів господарювання, які виробляють електричну енергію з біогазу, встановлюється на рівні роздрібного тарифу для споживачів другого класу напруги на січень 2009 року, помноженого на коефіцієнт "зеленого" тарифу для електроенергії, виробленої з біогазу. У цьому Законі біогазом є газ, що утворюється з біомаси.

"Зелений" тариф для суб'єктів господарювання, які виробляють електричну енергію з енергії сонячного випромінювання, встановлюється на рівні роздрібного тарифу для споживачів другого класу напруги на січень 2009 року, визначеного із застосуванням тарифного коефіцієнта, що застосовується для пікового періоду часу (для тризонної тарифної класифікації), помноженого на коефіцієнт "зеленого" тарифу для електроенергії, виробленої з енергії сонячного випромінювання.

"Зелений" тариф для приватних домогосподарств, які виробляють електричну енергію з енергії сонячного випромінювання, встановлюється на рівні роздрібного тарифу для споживачів другого класу напруги на січень 2009 року, визначеного із застосуванням

класу напруги на січень 2009 року, визначеного із застосуванням тарифного коефіцієнта, що застосовується для пікового періоду часу (для тризонної тарифної класифікації), помноженого на коефіцієнт "зеленого" тарифу для електроенергії, виробленої з енергії сонячного випромінювання для приватних домогосподарств.

"Зелений" тариф для суб'єктів господарювання, які експлуатують мікро-, міні- або малі гідроелектростанції, встановлюється на рівні роздрібного тарифу для споживачів другого класу напруги на січень 2009 року, визначеного із застосуванням тарифного коефіцієнта, що застосовується для пікового періоду часу (для тризонної тарифної класифікації), помноженого на коефіцієнт "зеленого" тарифу для електроенергії, виробленої відповідно мікро-, міні- або малими гідроелектростанціями.

Коефіцієнт "зеленого" тарифу для електроенергії, виробленої з використанням альтернативних джерел енергії, встановлюється на рівні:

Категорії об'єктів електроенергетики, для яких застосовується "зелений" тариф	Коефіцієнт "зеленого" тарифу для об'єктів, введених в експлуатацію				
	по 31.03.2013 включно	з 01.04.2013 по 31.12.2014	з 01.01.2015 по 31.12.2019	з 01.01.2020 по 31.12.2024	з 01.01.2025 по 31.12.2029
для електроенергії, виробленої з енергії вітру об'єктами електроенергетики, величина встановленої потужності яких не перевищує 600 КВт	1,20	-	-	-	-
для електроенергії, виробленої з енергії вітру об'єктами електроенергетики, величина встановленої потужності яких більша за 600 КВт, але не перевищує 2000 КВт	1,40	-	-	-	-
для електроенергії, виробленої з енергії вітру об'єктами електроенергетики, величина встановленої потужності яких перевищує 2000 КВт	2,10	-	-	-	-
для електроенергії, виробленої з енергії вітру вітроелектростанціями, які складаються з вітроустановок одиничною встановленою потужністю не більше 600 КВт	-	1,20	1,08	0,96	0,84
для електроенергії, виробленої з енергії вітру вітроелектростанціями, які складаються з вітроустановок одиничною встановленою потужністю від 600 КВт, але не більше 2000 КВт	-	1,40	1,26	1,12	0,98
для електроенергії, ..	-	2,10	1,89	1,68	1,47

виробленої з енергії вітру вітроелектростанціями, які складаються з вітроустановок					
одиничною встановленою потужністю від 2000 КВт та більше					
для електроенергії, виробленої з біомаси	2,30	2,30	2,07	1,84	1,61
для електроенергії, виробленої з біогазу	-	2,30	2,07	1,84	1,61
для електроенергії, виробленої з енергії сонячного випромінювання наземними об'єктами електроенергетики	4,80	3,50	3,15	2,80	2,45
для електроенергії, виробленої з енергії сонячного випромінювання об'єктами електроенергетики, які вмонтовані (встановлені) на дахах та/або фасадах будинків, будівель та споруд, величина встановленої потужності яких перевищує 100 КВт	4,60	3,60	3,24	2,88	2,52
для електроенергії, виробленої з енергії сонячного випромінювання об'єктами електроенергетики, які вмонтовані (встановлені) на дахах та/або фасадах будинків, будівель та споруд, величина встановленої потужності яких не перевищує 100 КВт	4,40	3,70	3,33	2,96	2,59
для електроенергії, виробленої з енергії сонячного випромінювання об'єктами електроенергетики, які вмонтовані (встановлені) на дахах та/або фасадах приватних домогосподарств (будинків, будівель та споруд), величина встановленої потужності яких не перевищує 10 КВт	-	3,70	3,33	2,96	2,59
для електроенергії, виробленої мікрогідроелектростанціями	1,20	2,00	1,80	1,60	1,40
для електроенергії,	1,20	1,60	1,44	1,28	1,12

виробленої мінігідроелектро-станціями					
для електроенергії, виробленої малими гідроелектростанціями	1,20	1,20	1,08	0,96	0,84

У разі якщо на об'єкті електроенергетики, у тому числі на введених в експлуатацію чергах будівництва електричних станцій (пускових комплексах), що використовують альтернативні джерела енергії (крім доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії - вироблену лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями), відповідно до цієї статті мають застосовуватися різні коефіцієнти "зеленого" тарифу, на такому об'єкті має бути встановлений окремий комерційний облік за кожною чергою (пусковим комплексом) та/або установкою, для яких застосовується окремий коефіцієнт "зеленого" тарифу.

Для суб'єктів господарювання та приватних домогосподарств, які виробляють електричну енергію з використанням альтернативних джерел енергії, "зелений" тариф встановлюється до 1 січня 2030 року.

Фіксований мінімальний розмір "зеленого" тарифу для суб'єктів господарювання встановлюється шляхом перерахування у євро "зеленого" тарифу, розрахованого за правилами цього Закону, станом на 1 січня 2009 року за офіційним валютним курсом Національного банку України на зазначену дату.

"Зелений" тариф не може бути менший за фіксований мінімальний розмір "зеленого" тарифу, який на кожен дату встановлення роздрібних тарифів для споживачів перераховується у національну валюту за офіційним валютним курсом Національного банку України на таку дату.

"Зелений" тариф для електроенергії, виробленої з альтернативних джерел енергії на об'єктах електроенергетики, будівництво яких розпочалося після 1 січня 2012 року, встановлюється за умови дотримання розміру місцевої складової, визначеного цим Законом. Вимога щодо дотримання розміру місцевої складової не поширюється на генеруючі установки приватних домогосподарств, а також на мікро-, міні- та малі гідроелектростанції.

Держава гарантує, що для суб'єктів господарювання, які виробляють електричну енергію з альтернативних джерел енергії на введених в експлуатацію об'єктах електроенергетики, буде застосовуватися порядок стимулювання виробництва електроенергії з альтернативних джерел енергії, встановлений відповідно до положень цієї статті на дату введення в експлуатацію об'єктів електроенергетики, у тому числі введених в експлуатацію черг будівництва електричних станцій (пускових комплексів), які виробляють електроенергію з альтернативних джерел енергії. У разі внесення змін до законодавства, що регулює порядок стимулювання виробництва електроенергії з альтернативних джерел енергії, суб'єкти господарювання можуть обрати новий порядок стимулювання.

Держава гарантує закріплення на законодавчому рівні на весь строк застосування "зеленого" тарифу вимог щодо закупівлі всієї електроенергії, виробленої на об'єктах електроенергетики, у тому числі введених в експлуатацію чергах будівництва електричних станцій (пускових комплексах), що використовують альтернативні джерела енергії (крім доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії - вироблену лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями), і не проданої за договорами безпосередньо споживачам або енергопостачальним компаніям, за встановленим "зеленим" тарифом, а також щодо розрахунків за таку електроенергію у повному обсязі, у встановлені строки та грошовими коштами у порядку, встановленому законом.

Роздрібна ціна на електричну енергію, що використовується суб'єктами господарської діяльності, які реалізують інноваційні проекти, зареєстровані у встановленому законом порядку, що переплечують впровадження та виробництво обладнання, а також

матеріалів, сировини і комплектуючих для виробництва обладнання, яке виробляє енергію з використанням альтернативних джерел енергії, встановлюється на строк виконання відповідного інноваційного проекту на рівні роздрібного тарифу для споживачів відповідного класу напруги, встановленого станом на 1 січня року, в якому здійснено реєстрацію інноваційного проекту".

5. Доповнити статтю 17-3 такого змісту:

"Стаття 17-3. Місцева складова при створенні об'єкта електроенергетики

Для об'єктів електроенергетики, які виробляють електроенергію з альтернативних джерел енергії (крім доменного та коксівного газів) та будівництво яких розпочате після 1 січня 2012 року, "зелений" тариф застосовується за умови дотримання вимог щодо розміру місцевої складової. У разі недотримання вимог щодо розміру місцевої складової тариф на електроенергію для таких об'єктів електроенергетики, у тому числі введених в експлуатацію черг будівництва електричних станцій (пускових комплексів), встановлюється на рівні оптової ринкової ціни електричної енергії без врахування дотаційних сертифікатів, що фактично склався за попередній розрахунковий період.

Місцевою складовою для цілей цього Закону є частка визначених цим Законом складових об'єкта електроенергетики (елементів місцевої складової) українського походження, використаних при створенні об'єкта електроенергетики.

Розмір місцевої складової для об'єктів електроенергетики, які виробляють електроенергію з енергії вітру, сонячного випромінювання та біомаси, будівництво яких розпочато після 1 січня 2012 року та які введені в експлуатацію після 1 липня 2013 року, встановлюється на рівні не менш як 30 відсотків, а для об'єктів електроенергетики, які виробляють електроенергію з енергії вітру, сонячного випромінювання та біомаси, будівництво яких розпочато після 1 січня 2012 року та які введені в експлуатацію після 1 липня 2014 року, встановлюється на рівні не менш як 50 відсотків.

Розмір місцевої складової для об'єктів електроенергетики, які виробляють електроенергію з біогазу, будівництво яких розпочато після 1 січня 2012 року та які введені в експлуатацію після 1 січня 2015 року, встановлюється на рівні не менш як 50 відсотків.

Підтвердженням початку будівництва об'єкта електроенергетики, що виробляє електричну енергію з альтернативних джерел енергії, є виданий уповноваженим органом дозвіл на виконання будівельних робіт або зареєстрована відповідно до законодавства декларація про початок виконання будівельних робіт відповідного об'єкта.

Підтвердженням введення в експлуатацію об'єкта електроенергетики, у тому числі черги будівництва електричної станції (пускового комплексу), що виробляє електричну енергію з альтернативних джерел енергії, є виданий уповноваженим органом сертифікат, що засвідчує відповідність закінченого будівництвом об'єкта проектній документації та підтверджує його готовність до експлуатації, або зареєстрована відповідно до законодавства декларація про готовність об'єкта до експлуатації.

Порядок визначення розміру місцевої складової для об'єктів електроенергетики, у тому числі введених в експлуатацію черг будівництва електричних станцій (пускових комплексів), що виробляють електричну енергію з альтернативних джерел енергії (крім доменного та коксівного газів), затверджується національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики.

Відповідність розміру місцевої складової вимогам, встановленим цим Законом, визначається на підставі поданого суб'єктом господарювання розрахунку та підтверджуючих документів

національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, з урахуванням таких фіксованих часток:

а) для об'єктів електроенергетики, у тому числі введених в експлуатацію черг будівництва електричних станцій (пускових комплексів), які виробляють електричну енергію з енергії вітру:

Елементи місцевої складової	Операції, що повинні бути здійснені на території України	Фіксована частка, %
Лопаті	виробництво	15
Башта	виробництво	15
Гондола	зборка	30
Головна рама	виробництво	5
Головний вал	виробництво	5
Ротор	виробництво (лиття)	5
	зборка	5
Роботи з будівництва	виконання	20
Разом		100;

б) для об'єктів електроенергетики, у тому числі введених в експлуатацію черг будівництва електричних станцій (пускових комплексів), які виробляють електричну енергію з енергії сонячного випромінювання:

Елементи місцевої складової	Операції, що повинні бути здійснені на території України	Фіксована частка, %
Полікристалічний кремній	виробництво	32
Зливки монокристалічні, мультикристалічні або псевдо-монокристалічні	виробництво	13
Пластини монокристалічні або мультикристалічні	виробництво	7
Фотоелектричні елементи	виробництво	20
Фотоелектричні модулі	зборка	23
Роботи з будівництва	виконання	5
Разом		100;

в) для об'єктів електроенергетики, у тому числі введених в експлуатацію черг будівництва електричних станцій (пускових комплексів), які виробляють електричну енергію з біомаси:

Елементи місцевої складової	Операції, що повинні бути здійснені на території України	Фіксована частка, %
Турбіна	виробництво	25

Бойлер	виробництво	35
Роботи з будівництва	виконання	40
Разом		100;

г) для об'єктів електроенергетики, у тому числі введених в експлуатацію черг будівництва електричних станцій (пускових комплексів), які виробляють електричну енергію з біогазу:

Елементи місцевої складової	Операції, що повинні бути здійснені на території України	Фіксована частка, %
Біореактор для гідролізу	виробництво	35
Когенератор	виробництво	35
Роботи з будівництва	виконання	30
Разом		100.

Українське походження елементів місцевої складової (крім робіт з будівництва) визначається місцем здійснення визначених цим Законом операцій щодо елементів місцевої складової на території України та підтверджується сертифікатом походження, виданим у встановленому порядку Торгово-промисловою палатою України (її регіональними представництвами) або уповноваженим органом іноземної держави (щодо товарів, які імпортується).

Українське походження робіт з будівництва визнається таким за умови реєстрації на території України місцезнаходження підрядників (генерального підрядника, підрядників), які виконували роботи з будівництва об'єкта електроенергетики, що підтверджується випискою (витягом) з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців".

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з 1 квітня 2013 року, крім абзацу десятого пункту 4 розділу I цього Закону (щодо встановлення "зеленого" тарифу для приватних домогосподарств, які виробляють електричну енергію з енергії сонячного випромінювання), який набирає чинності з 1 січня 2014 року, та пункту 5 розділу I цього Закону, який набирає чинності з 1 липня 2013 року.

2. До набрання чинності пунктом 5 розділу I цього Закону зазначений у пункті 4 розділу I цього Закону порядок стимулювання виробництва електроенергії з альтернативних джерел енергії для об'єктів електроенергетики, будівництво яких розпочаті після 1 січня 2012 року та введених в експлуатацію до 1 липня 2013 року, застосовується за умови, що питома вага сировини, матеріалів, основних засобів, робіт та послуг українського походження у вартості будівництва відповідного об'єкта електроенергетики, що виробляє електричну енергію з альтернативних джерел енергії, становить не менше 15 відсотків. До набрання чинності пунктом 5 розділу I цього Закону порядок визначення питомої ваги сировини, матеріалів, основних засобів, робіт та послуг українського походження у вартості будівництва відповідного об'єкта електроенергетики, що виробляє електричну енергію з альтернативних джерел енергії, затверджується національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, а порядок видачі сертифікатів про походження товарів з метою підтвердження їх українського походження для цілей цього Закону затверджується Кабінетом Міністрів України.

3. Кабінету Міністрів України у тримісячний строк з дня набрання чинності цим Законом:

забезпечити прийняття нормативно-правових актів, що впливають із цього Закону;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення нормативно-правових актів міністерств, інших центральних органів виконавчої влади у відповідність із цим Законом.

Президент України

В. ЯНУКОВИЧ

м. Київ, 20 листопада 2012 року
N 5485-VI

Публікації документа

- **Голос України** від 01.12.2012 – № 229
- **Урядовий кур'єр** від 12.12.2012 – № 229
- **Офіційний вісник України** від 14.12.2012 – 2012 р., № 93, стор. 115, стаття 3770, код акта 64639/2012
- **Відомості Верховної Ради України** від 20.12.2013 – 2013 р., № 51, стор. 2718, стаття 714